

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KOŚCIERZYNIE W ROKU SZKOLNYM 2009 – 2012

Celem wychowania jest osiągnięcie przez ucznia określonego, dobranego przez wychowawcę zespołu cech i postaw. Powinien on być określany podmiotowo, z uwzględnieniem cech osobowych ucznia, powinien być przez ucznia akceptowany przynajmniej w zakresie poznawalnym dla jego wieku. W ten sposób wychowanie ma szansę przejścia w samowychowanie. Aby młody człowiek wzrastał osobowo szkoła winna odślaniać przed nim wartości i pomagać urzeczywistniać je. O miejsce dla wartości – dla prawdy, dobra, piękna – w granicach szkolnych murów musi się starać całe społeczeństwo. W tym celu grono nauczycielskie w porozumieniu z rodzicami ma obowiązek stworzenia i realizowania program wychowawczy szkoły.

W przypadku prawidłowo podejmowanych działań wychowawczych, uczeń wraz z wiekiem, podejmuje kontrolę nad rozwojem pożądanых cech, należących do wszystkich sfer jego osobowości.

Celem wychowania szkolnego jest pełny rozwój młodego człowieka we wszystkich sferach jego osobowości:

Sfera intelektualna

- uczenie wychowanka wartości wynikających z poszukiwania prawdy w szerokim rozumieniu tego pojęcia
- uczenie samoakceptacji; poznawanie własnych walorów, uzdolnień
- uczenie samooceny
- rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i upodobań uczniów
- nabycie umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji
- umiejętność przekazywania swojej wiedzy innym
- umiejętność publicznego wypowiedzania się

Sfera emocjonalno – moralna

- umiejętność myślenia wartościującego
- odpowiedzialność za własne słowa i czyny
- umiejętność dokonywania samooceny
- zachowanie autentyczności własnych postaw i działań

- otwartość na innych ludzi
- umiejętność budowania własnej, indywidualnej tożsamości
- tolerancja i szacunek dla wartościowych form odmierności i indywidualności
- umiejętność ożywania w sobie aktywności życiowej
- umiejętność stawiania sobie celów i dążenia do ich realizacji
- umiejętność opanowywania ekspresji własnych uczuć i emocji oraz rozumnego dostosowywania się do otoczenia
- kultura języka i zachowania
- umiejętność realizowania samorozwoju duchowego
- oddzielanie własnych sądów od emocji i uczuć
- utrzymywanie wartościowych, przyjaznych i głębokich kontaktów z innymi ludźmi
- kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej

Sfera duchowa

- poznanie dorobku kultury narodowej i uniwersalnej w sferze sztuki, nauki, filozofii, etyki, religii itd.
- kształtowanie postawy twórczej we wszystkich sferach życia
- kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego
- kształtowanie umiejętności nawiązywania głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem
- kształtowanie poczucia i smaku estetycznego
- kształtowanie osobowości wychowanków w duchu umiejętności wykroczenia poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe

Sfera postaw obywatelsko – patriotycznych

- przygotowanie wychowanków do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa
- kształtowanie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły
- wpajanie szacunku dla bohaterów narodowych
- kultywowanie pamięci o ludziach zasłużonych dla szkoły i otaczającego ją środowiska
- kształtowanie myślenia refleksyjnego, tradycji oraz historii kraju, miejscowości, szkoły
- kształtowanie szacunku dla symboli narodowych oraz głównych świąt państwowych
- poznawanie historii i tradycji rodzinnej miejscowości, gminy, regionu
- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne, m.in. poprzez udział w akcjach charytatywnych

Sfera fizyczno – zdrowotna

- kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie
- wyrabianie nawyków higienicznych
- kształtowanie umiejętności obsługi własnej osoby
- kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu
- wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych

Sfera wychowania ekologicznego

- uświadomienie sensu i wagi szacunku dla środowiska naturalnego człowieka
- wytworzenie nawyku szacunku dla wszelkich form otaczającej przyrody
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego
- uświadomienie wychowankom przyczyn, mechanizmów i skutków powstawania niepożądanych i szkodliwych zmian w środowisku naturalnym
- wytwarzanie nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ekologicznej odnowy zniszczonego lub zanieczyszczonego środowiska naturalnego

Sfera wychowania medialnego i czytelniczego

- uczenie wychowanków samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów
- wytwarzanie nawyków korzystania z szerokiej oferty medialnej
- uczenie krytycznego i selektywnego korzystania z różnych form medialnych
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w dobie globalizacji przekazu oraz kultury masowej
- wyrabianie w uczniach nawyku sięgania po książkę jako unikalną formę kontaktu z dorobkiem kultury, myśli i słowa, co jest szczególnie ważne w dobie ekspansji mediów elektronicznych

Sfera wychowania do życia w rodzinie

- przekazanie wiedzy z zakresu spraw związanych z byciem dzieckiem w rodzinie
- rozumienie znaczenia rodziny w życiu człowieka i swojej w niej roli, wzmacnianie prawidłowych relacji w rodzinie opartych na miłości i wzajemnym poszanowaniu
- nabycie umiejętności właściwej komunikacji i rozwiązywania konfliktów, wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni

- dostrzeganie potrzeb własnych i potrzeb innych ludzi, wyrażania uczuć i asertywności
- przygotowanie uczniów do okresu dojrzewania i rozumienia jego przejawów fizycznych i psychicznych
- integrowanie wychowawczych oddziaływań szkoły i rodziny.

Skuteczność i jakość oddziaływań wychowawczych, a także realizacja programu wychowawczego wymaga przestrzegania pewnych zasad.

Zasady stanowiące podstawę procesu wychowania:

1. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają założenia programu i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.
2. Wszyscy pracownicy szkoły zgodnie realizują program wychowawczy podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji.
3. Wszyscy własnym przykładem i konsekwencją wspomagają się wzajemnie w zwalczaniu problemów przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.
4. Spójność poszczególnych, teoretycznych i praktycznych poczynań jak i celów wychowawczych wymaga tego, by nie było między nimi sprzeczności, a także by nie wykluczały się wzajemnie.
5. Akceptacja przez rodziców poszczególnych zasad i celów wychowania jest niezbędnym warunkiem ich realizacji – co wiąże się z koniecznością stałej z nimi współpracy.

Pomocne w realizacji podstawowych założeń programu wychowawczego będzie przestrzeganie zasad wychowania poprzez własną postawę nauczyciela jako niewerbalną metodę oddziaływania wychowawczego.

Zasada wielkoduszności wobec ucznia

- wybaczenie mu przewinień, urazów, nie obrażaniu się na dziecko, nie traktowaniu każdego uchybienia jako przejawu złej woli.

Zasada szacunku dla zdania i poglądu ucznia

- powinna się uzewnętrzniać nie tylko w zezwalaniu, ale i w pobudzaniu dziecka do wygłaszania własnych poglądów, opinii, zdań i ich obrony, uzasadniania, dyskusowania, a w przypadku niepożądanych poglądów stosowanie życzliwej perswazji.

Zasada samokrytycyzmu nauczyciela

- wyrażać się powinna w przyznaniu się do niewiedzy, do pomyłki lub niewłaściwej decyzji, przeproszeniu ucznia, gdy został niesprawiedliwie skrzywdzony.

Zasada życzliwości w stosunku do ucznia

- wyraża się w przejawianiu pozytywnych uczuć, w usiłowaniu zrozumienia motywów i intencji postępowania dziecka, stwarzanie mu optymalnych warunków rozwoju.

Zasada zainteresowania osobistymi sprawami ucznia

- poznanie i życzliwe traktowanie osobistych spraw dziecka, niesienie mu pomocy, oparcia, rady.

Zasada lojalności

- rzetelne i uczciwe postępowanie wobec ucznia, poszanowanie i dochowanie jego tajemnic, obrona dobrego imienia dziecka.

Zasada poszanowania godności dziecka

- uznawanie potrzeb dziecka, odnoszenie się z szacunkiem do jego osoby, okazywanie mu zaufania, dostrzeganie i podkreślanie jego konstruktywnych zachowań, cech i wartości.

Zasada otwartości przeżyciowej

- pobudzanie dziecka do bycia sobą, do wyrażania własnej osobowości, przejawiania indywidualności, oryginalności.

Zasada równego traktowania ucznia

- przejawia się w postępowaniu społecznie sprawiedliwym, dostosowaniu wymagań do możliwości dziecka i zawyżaniu ich, obiektywności oceny, nie przyznawanie przywilejów i praw niezasłużonych.

Zasada poważnego i konsekwentnego traktowania ucznia

- docenianie wysiłków i rezultatów zachowań ucznia, dotrzymywanie obietnic i zobowiązań,
- konsekwentne wymaganie i egzekwowanie zadośćuczynienia za wyrządzone krzywdy lub naprawienia szkód np. poprzez prace użyteczne – społeczne na rzecz szkoły.

Wytyczne dotyczące przeciwdziałania agresji i przestępczości

1. Wszyscy pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie mają obowiązek zgłaszać do komisji wychowawczej wykrywane w środowisku lokalnym negatywne z wychowawczego punktu widzenia czynniki działające na wychowanków lub mogące taki wpływ wywrzeć.
2. Rodzice i nauczyciele powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.
3. Rodzice, wychowawcy i pedagog szkolny mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego (rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami w celu ustalenia wspólnych rozwiązań).
4. Dyrektor szkoły, wychowawcy oraz pedagog szkolny czuwają nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego (m.in. stosując rozmowy nauczycieli z uczniami i rodzicami – zawiadamiając o sposobach karalności przy niespełnieniu obowiązku szkolnego, zawiadamiając Wydział Prewencji Policji o nagminnym wagarowaniu uczniów).
5. Wychowawcy i pedagog szkolny powinni prowadzić w różnych formach szkolenia rodziców, pogłębiać ich wiedzę o niedostosowaniu społecznym i uzależnieniach poprzez organizowanie spotkań z przedstawicielami prokuratury, policji, poradni, wyświetlanie tematycznych filmów.
6. Dyrektor szkoły ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwiać udział w kursach pedagogicznych na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.
7. Dyrektor szkoły ma obowiązek przekazywania wychowawcom wykazów uczniów objętych opieką kuratora sądu rodzinnego.
8. Nauczyciele mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi czuwającymi nad programem resocjalizacji uczniów trudnych (w przypadkach zgłoszenia przez kuratora takiej potrzeby).
9. Wychowawcy dysponują różnego rodzaju narzędziami badawczymi, które mogą być wykorzystane w swojej pracy wychowawczej.
10. Wszyscy nauczyciele, którzy ukończyli odpowiednie formy doskonalenia zawodowego (kursy, studia podyplomowe) mają obowiązek stosować poznane metody, formy pracy i techniki w pracy z uczniami w celu przeciwdziałania agresji i przestępczości uczniów.
11. Wychowawcy dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażują w życie klasy wszystkich uczniów, również nieakceptowanych.
12. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawcy zabiegają o różne formy pomocy materialnej dla uczniów.
13. Dyrektor szkoły, pedagog szkolny i wychowawcy mają obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom, które padły ofiarą przestępczości.
14. Wszyscy pracownicy szkoły i uczniowie mają obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej potrzeby).
15. Dyrektor szkoły, pedagog szkoły i samorząd uczniowski przeprowadzają w szkole ankiety i wywiady dotyczące przejawów przestępczości w celu uzyskania informacji o skali problemu.

16. Wszyscy pracownicy szkoły w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które potencjalnie mogłyby stworzyć zagrożenie dla uczniów.
17. Dyrektor szkoły, wychowawcy i pedagog szkolny współpracują z różnymi instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin patologicznych (ferie zimowe, kolonie letnie, turnusy terapeutyczne).
18. Rodzice, wychowawcy i pedagog szkolny poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych.

Efekty działań wychowawczych

Uczeń:

- akceptuje samego siebie,
- zna siebie, swoje możliwości, predyspozycje, talenty, wie jakim człowiekiem chce być,
- potrafi efektywnie planować swoje działania,
- wie, jaki wpływ mają inni na jego zachowania i postawy,
- jest świadomy zagrożeń płynących z braku tolerancji,
- potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych,
- potrafi radzić sobie z własnymi emocjami i konfliktami,
- prowadzi zdrowy tryb życia,
- jest silnie związany ze swoim regionem, zna jego walory.

Załączniki:

- programy wychowawcze klas I –VI

Program znowelizowany przez zespół wychowawczy w składzie:

mgr Julita Plichta
mgr Adam Mokwa
mgr Lidia Pobłocka
mgr Grażyna Formela
mgr Alina Zdrojewska
mgr Katarzyna Wołoszyk
mgr Patrycja Breza
mgr Karolina Brzoskowska.....
mgr Anna Ciechanowska